

gemeente Steenbergen

GEMEENTE STEENBERGEN
NOTA BEANTWOORDING VAN
ZIENSWIJZEN

TRANSITIEVISIE WARMTE
FASE II

INLEIDING

De transitievisie warmte – fase II heeft van 28 februari tot en met 11 april 2023 openbaar ter inzage gelegen. De publicatie heeft in het gemeenteblad en op de gemeentelijke website plaatsgevonden.

Tijdens de periode van terinzagelegging is één zienswijzen ontvangen van twee inwoners uit de gemeente. Deze zienswijze is tijdig ingediend en voldoet aan alle indieningsvereisten. Daarmee is de zienswijze ontvankelijk.

In deze nota is de zienswijze per onderwerp samengevat, maar in volle omvang gewogen. Vervolgens zijn de zienswijzen van een gemeentelijke reactie voorzien, waarbij de gevolgen voor de vast te stellen visie kenbaar zijn gemaakt.

Tot slot zijn in deze nota de NAW-gegevens van de indieners van de zienswijze vervangen door nummers. De NAW-gegevens zijn bij de gemeente Steenberg bekend. Voor bedrijven en overheden hoeft de vermelding niet achterwege te worden gelaten.

ZIENSWIJZEN

Zienswijze 1

A. Achterhaalde info en inzichten

Alle gehanteerde aanschaf-, subsidie- en energieprijzen en de daarmee samenhangende berekeningen en prognoses zijn anno 2023 min of meer ernstig achterhaald.

Sinds het ontstaan van een energiecrisis eind 2021 en begin 2022 door de oorlog in Oekraïne verkeren we in woelig wateren, het is een compleet andere tijd. De gestegen prijzen zorgen voor een schokgolf, waarvan de Transitievisie geen gewag maakt. De kosten en baten liggen sinds 2022 compleet anders, het is veel gunstiger om te isoleren en te bezuinigen, om zelf energie op te wekken of om aardgasvrij te verwarmen. Wij adviseren de gemeente een eigentijdse MKBA te maken.

B. Energielabel.

De beschrijvingen over de energielabels zijn erg gedateerd en uitsluitend gebaseerd op het bouwjaar. Veel oudere gebouwen zijn al na geïsoleerd en verduurzaamd, en zouden bij verkoop een hogere energielabel krijgen. Helaas hebben we geen goed overzicht van de werkelijke energiezuinigheid van gebouwen.

We roepen de gemeente op hier eerst een beter beeld van te verkrijgen, en maak hierbij gebruik van de database EP-online. Daarnaast zou de gemeente ons inziens ook eigenaren van woningen en andere gebouwen moeten aansporen om de isolatiewaarde van hun huis of gebouw te laten vaststellen. Vervolgens kunnen huiseigenaren zich laten adviseren over hoe het huis zo rendabel mogelijk en op een duurzame wijze verwarmd kan worden. En welke warmtebron daarbij het beste past (hybride warmtepomp, full electric warmtepomp, warmtenet, groen gas, etc). De gemeente dient dan wel aan te geven welke opties daarvan voorhanden zijn.

C. Osiris, kans verkeken ! (?)

De kansen op aansluiting van woningen op het warmtenet van het Osiris-project waren van meet af aan niet groot, maar lijken anno 2023 geheel verkeken. Waarom? Er is te weinig warmte, kassen krijgen in de warmtevisie prioriteit boven woningen, er komen waarschijnlijk nog meer kassen bij. Eerder lijken de lange termijn mogelijkheden van Osiris beperkt vanwege het uitfasen van afvalverbranding.

De gemeente kan het medegebruik van het warmtenet Osiris voor woningen alsnog op de agenda zetten. De enige mogelijkheid voor de gemeente is om de lopende vergunningaanvraag *on hold* te zetten, en actief betrokken te geraken in de verdere ontwikkeling. Wilt u dat overwegen en trachten om Osiris wel via en bij de woonkernen aan te laten leggen? Hiervoor zouden trouwens ook minder leidingkilometers hoeven te worden aangelegd: bijvoorbeeld via één leiding rechtstreeks naar Steenbergstad met daar pas een opsplitsing naar AFC en Westland. Dit leidt eveneens tot minder energieverlies onderweg.

D. Gebrek aan urgentie

Er is alle reden voor een versnelde aanpak van een energie- en warmtetransitie. Over allerlei stukken tekst met betrekking tot de warmtetransitie hangt echter een wat relaxte, geruststellende en tot uitstel neigende deken. De visie kenmerkt zich door ene groot gebrek aan urgentie. Alsof er geen energiecrisis is, en geen oorlog op ons continent met energie als drukmiddel om afhankelijk te blijven van aardgas en olie.

E. Groen gas

Wij vragen aandacht voor de mogelijkheden van lokale productie en gebruik van groen gas in onze woningen die anders moeilijk te verwarmen zijn, zowel in de kernen als in het buitengebied. En voor andere huizen zou dit de overstap naar een hybride warmtepomp kunnen bespoedigen in de wetenschap dat groen gas beschikbaar komt en zo op langere termijn een duurzame oplossing biedt.

F. Diverse verdere opmerkingen

Betaalbare energie is een belangrijk argument om de warmte- en energietransitie door te zetten, dat heeft het afgelopen jaar wel laten zien. Besteed gemeentelijke toelagen vooral aan de transitieverstelling, energiezuinigheid en isoleren. We zagen al dat groen gas een groot potentieel lijkt te hebben, en dat is ook het geval bij aardwarmte en aquathermie. Daarbij moet worden onderkend dat toekomstige, innovatieve technieken een cruciale rol gaan spelen. Met name bij aquathermie lijkt nog een wereld te winnen: een nieuwe uitdaging voor Nederland waterland? In Steenbergen moeten de meeste daken het nog doen zonder zonnepanelen. Blijf als gemeente wijzen op de kansen, de noodzaak en het rendement van 'eigen opwek'. Maak het elektriciteitsnetwerk gereed voor verzwaard gebruik.

G. Slordigheden

De visie kenmerkt zich door een fiks aantal slordigheden en gebreken waardoor moeilijk of onvoldoende inzicht in de materie wordt verkregen.

GEMEENTELIJKE REACTIE

- A. De energiewereld verandert in een hoog tempo. Het MKBA blijft een momentopname en per definitie zullen de data die op het moment van schrijven gehanteerd worden, bij vaststelling achterhaald zijn. De Transitievisie Warmte wordt elke 5 jaar geactualiseerd. Tijdens deze actualisatie zullen de achterliggende berekeningen van de beschreven interventies/maatregelen op basis van de laatste inzichten worden geactualiseerd.

Na de Transitievisie Warmte volgen de Wijkuitvoeringsplannen. In deze uitvoeringsplannen wordt er per wijk benoemd wat de voorkeuren zijn voor de warmtevoorziening die het gas moeten vervangen. De kosten, kosten voor bewoners/gebouweigenaren en de lokale situatie worden hierin meegewogen. Voor de Wijkuitvoeringsplannen zal er dus een eigentijdse MKBA worden opgesteld.

Aanpassingen:

Er is in de inleiding een passage toegevoegd op pagina 11.

- B. Zoals onder A aangegeven verandert de wereld in rap tempo ten aanzien van verduurzaming. Om bij de uitvoer beter inzicht te hebben in de actuele stand van zaken zullen wij de data rondom energielabels actualiseren in de wijkplannen aan de hand van beschikbare data. De database EP-online zullen wij betrekken bij de actualisatie.

Voor het informeren van inwoners verwijst de gemeente nu door naar het Regionaal Energieloket, het energieloket voor de gemeente Steenbergen. Dit energieloket voorziet inwoners van informatie over de verduurzaming van de woning. Daarnaast ondersteunt de gemeente inwoners op verschillende manieren. Zo is er de mogelijkheid om een huisbezoek te plannen met een van onze energiecoaches. Een energiecoach gaat op afspraak op huisbezoek bij inwoners en geeft voorlichting over bevindingen rondom energie, inzicht in vraagstukken rondom energie(besparing) en de toepassingsmogelijkheden van energiebesparende maatregelen. Ook worden er verdiepende informatieavonden omtrent het thema energie georganiseerd voor bewoners.

De gemeente is zich er van bewust dat de uitvoering van de warmtetransitie valt of staat met de deelname van de bewoners wiens panden de transitie moeten ondergaan. Om de nieuwe warmteoplossing te realiseren, zullen inwoners aan de slag moeten met bijvoorbeeld het isoleren van hun huis. Het dialoog tussen de gemeente en bewoners is hierbij essentieel. Inwoners moeten van de juiste informatie worden voorzien om keuzes te kunnen maken. In de Wijkuitvoeringsplannen zal er dus meer worden ingezoomd op de communicatie en participatie.

Aanpassingen:

Deze toelichting hebben wij in de visie toegevoegd op pagina 19.

- C. Het Osirisproject is een privaat initiatief van de glastuinders van het Steenbergse Westland, Nieuw Prinsenland en Prezero waarbij enerzijds het terugdringen van het grote gasgebruik van de glastuinbouw en anderzijds het benutten van vrijkomende restwarmte bij de afvalverbranding centraal staan. De gemeente juicht dit van harte toe. Er is in het kader van de wijkverkenning Centrum Steenberghe onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van aantakking naar het centrumgebied.

Daarin is geconcludeerd dat het interessant kan zijn om de leiding vanuit de afvalcentrale naar de kassen door te trekken naar de woningen. Echter er spelen ook belangrijke risico-/faalfactoren zoals het energielabel en de aanpasbaarheid van de oudere woningen, de vraagbundeling versus de enorme investeringen, de leveringszekerheid en minder risicovolle alternatieven, zoals kleinschalige warmtenetten.

Binnen de RES regio West-Brabant wordt onderzoek verricht naar de potentie van warmtenetten. Gemeente Steenberghe is een van de gemeenten die binnen de scope van het onderzoek valt. De uitkomsten van dit onderzoek zijn nog niet bekend.

- D. De urgentie voor een transitie van aardgas als warmtebron naar andere warmtebronnen is groter dan ooit. Het extra aanduiden van de urgentie zal dan ook opgenomen worden in de visie.

Daarnaast zal de Transitievisie Warmte elke 5 jaar worden geactualiseerd. Bij de toekomstige versie zullen de op dat moment spelende situatie (zoals bijvoorbeeld een energiecrisis) wederom worden meegenomen.

Aanpassingen:

In de visie hebben wij het voorwoord aangepast om de urgentie beter aan te geven.

- E. Wij ondersteunen de gedachte dat groen gas een alternatief is voor ons huidige verwarmingssysteem. In de visie wordt hier ook meerdere keren aandacht aan gegeven en is groen gas een alternatieve methode (zie pagina 13, 21, 31, 33, 36 en 55). Na de vaststelling van de visie wordt gewerkt aan wijkplannen. Per wijk worden de beste alternatieven met elkaar vergeleken en wordt specifiek duidelijk welk alternatief het meest geschikt is.

De mogelijkheid om groen gas lokaal te produceren is op dit moment niet aan de orde. Op het moment dat hiertoe een initiatief wordt genomen binnen onze gemeente zullen wij dit binnen de gebruikelijke (ruimtelijke) kaders afwegen.

Aanpassingen:

Er worden geen aanpassingen doorgevoerd in de visie.

- F. Op voorhand willen wij geen innovatieve technieken uitsluiten. En het is een belangrijke randvoorwaarde dat de transitie betaalbaar blijft voor iedereen. Waar wij wel rekening mee willen houden is het risico dat inwoners kunnen lopen bij het vinden van een alternatief voor aardgasverwarming. Om die reden staat op pagina 51 het volgende omschreven:

'Het wettelijk kader van een aantal warmteopties (vooral warmtenet) is nog in ontwikkeling, en belangrijke technologische oplossingen komen steeds op de markt. De gemeente Steenbergen wenst niet te experimenteren en wacht op eerste ervaringen uit andere gemeentes en volledige duidelijkheid in de regelgeving voordat ze een Wijkuitvoeringsplan (WUP) gaat vaststellen.'

Daarnaast is de gemeente er zich van bewust dat het elektriciteitsnetwerk gereed moet zijn voor de overstap naar een aardgasvrije wijk. In de Wijkuitvoeringsplannen zal dit met de netbeheerder onderzocht worden.

Aanpassingen:

Er worden geen aanpassingen doorgevoerd in de visie.

- G. De nummering van figuren passen wij aan en ontbrekende bijschriften voegen wij toe.

Wij hebben dit geconstateerd en aangepast.

Aanpassingen:

De nummering van figuren passen wij aan en ontbrekende bijschriften voegen wij toe.